

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

μ^μ / μ^μ
μ
2011- 2011 (μ) 2011 ()

μ : μ &

μ : ,
μ ,
,
,
,
.

μ 2011

1. ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Κεντρικός στόχος της δράσης είναι η διεύρυνση/ ενίσχυση των γνώσεων των παιδιών της μειονότητας στην ελληνική γλώσσα, η βελτίωση της επικοινωνιακής τους ικανότητας αλλά και η βελτίωση της αυτοεικόνας τους, καθώς και η ενίσχυση των κινήτρων τους για ενασχόληση με την ελληνική γλώσσα και τα κείμενα, μέσα από μαθήματα που πραγματοποιούνται -κυρίως εκτός του σχολικού ωραρίου- σε μειονοτικά και δημόσια δημοτικά σχολεία στα οποία φοιτούν μαθητές από τη μουσουλμανική μειονότητα.

Παρότι ο αρχικός σχεδιασμός, που περιλαμβάνεται και στο Τεχνικό Δελτίο της Πράξης, προέβλεπε τα μαθήματα να οργανωθούν κυρίως σε συνέργεια με τη λειτουργία του ολοήμερου, από τις πρώτες διερευνητικές επισκέψεις στα σχολεία και συζητήσεις με τους διευθυντές, υποδιευθυντές και εκπαιδευτικούς των σχολείων προέκυψε ότι τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας δεν μπορούσαν να ενταχθούν στο ιδιαίτερα φορτωμένο πρόγραμμα του ολοήμερου των μειονοτικών σχολείων.

Έτσι, συνολικά τη σχολική χρονιά 2010-2011 αναπτύχθηκαν **3 διαφορετικές μορφές παρέμβασης** στα σχολεία:

A. Η κύρια μορφή παρέμβασης αφορούσε μαθήματα που αναπτύχθηκαν εκτός του σχολικού ωραρίου, κυρίως Σαββατοκύριακα ή και κάποια απογεύματα. Στα μαθήματα αυτά καταβλήθηκε προσπάθεια να αναπτύσσονται περισσότερο ελκυστικές για τα παιδιά δραστηριότητες για την ενίσχυση του προφορικού και του γραπτού λόγου, που να τα εμπλέκουν ενεργά στις διαδικασίες μάθησης, όπως: συστηματική ενασχόληση με εξωσχολικά βιβλία ή/και με το διαδίκτυο, κατασκευή παιχνιδιών με έμφαση στις γραπτές οδηγίες, μικρές έρευνες στην περιοχή που οδήγησαν σε παραγωγή αντίστοιχων κειμένων, καλλιτεχνικού χαρακτήρα δραστηριότητες που συνδέονταν όμως πάντα με την ανάπτυξη του προφορικού και του γραπτού λόγου των μαθητών.

μ
μ
μ
μ

Β. Μαθήματα σε επιπλέον ώρες μετά το σχόλασμα για τα παιδιά της Α΄ ή/και της Β΄ τάξης τις μέρες που σχολούν νωρίτερα. Στόχος αυτών των μαθημάτων είναι η ενίσχυση του προφορικού και της σχέσης με το γραπτό λόγο μέσω ενασχόλησης με εξωσχολικά βιβλία και εκπαιδευτικά παιχνίδια, ενίοτε και στο μέτρο του εφικτού και με χρήση Η/Υ.

Γ. Μαθήματα εντός ολοήμερου με στόχο την καλύτερη υποστήριξη της μελέτης με τα παιδιά σε μικρότερες ομάδες, την εξατομικευμένη στήριξη, τη μελέτη των σχολικών βιβλίων και ενίοτε την αξιοποίηση εξωσχολικών βιβλίων και Η/Υ. Στη μορφή αυτή της παρέμβασης για το σχολικό έτος 2011 – 2012 εντάχθηκαν τελικά για τους λόγους που προαναφέρθηκαν μόνο 3 σχολεία.

Δ. Θερινά μαθήματα. Τα μαθήματα είχαν στόχο την ενίσχυση της ελληνομάθειας καθώς και την προετοιμασία και στήριξη των μαθητών για την επόμενη σχολική χρονιά. Τα παρακολούθησαν και μαθητές που είχαν εγγραφεί στην Α΄ Δημοτικού με στόχο τόσο να βελτιώσουν τη σχέση τους με την ελληνική γλώσσα όσο και να εξοικειωθούν με το περιβάλλον του Δημοτικού Σχολείου, στο οποίο θα φοιτούσαν. Παράλληλα, μαθητές που τελείωσαν το Δημοτικό και θα φοιτούσαν στην Α΄ Γυμνασίου παρακολούθησαν εκτός από μαθήματα Γλώσσας και μαθήματα που εστίαζαν στην ορολογία των Μαθηματικών και των φυσικών επιστημών, προκειμένου να προετοιμαστούν καλύτερα για την είσοδό τους στο Γυμνάσιο. Των μαθημάτων προηγήθηκε επιμορφωτική συνάντηση με τους εκπαιδευτικούς που τα ανέλαβαν και υπήρξε επικοινωνία και υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια της ανάπτυξής τους.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

2.1. Συμμετοχή των μαθητών (αριθμοί, απουσίες, επίδοση).

Τα μαθήματα κατά την ακαδημαϊκή χρονιά 2010-2011 αναπτύχθηκαν σε 14 σχολεία. Τα σχολεία στα οποία αναπτύχθηκαν οι δράσεις, οι αριθμοί των μαθητών και η ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα. Τα μαθήματα έληξαν για όλα τα σχολεία στις 15 Ιουνίου, ενώ στο διάστημα 15-19 Ιουνίου πραγματοποιήθηκαν σε κάθε σχολείο ξεχωριστά εκδηλώσεις, στις οποίες οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί παρουσίασαν στους γονείς και στην τοπική κοινότητα τις εργασίες που έκαναν σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς. Από τις 30 Ιουνίου έως τις 31 Ιουλίου 2011 πραγματοποιήθηκαν θερινά μαθήματα σε 9 από τα παραπάνω σχολεία:

Χειμερινά μαθήματα

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	Ημερομηνία έναρξης των μαθημάτων
---------	-------------------------------------	--

2 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	46	3/2/2011
3 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	65	5/2/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Μάστανλη	75	3/2/2011
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	64	26/2/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Λυκείου	12	7/5/2011
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης	175	3/2/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κένταυρου	274	5/2/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Μύκης	87	6/2/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Σέλερου	60	3/2/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Σμίνθης	45	4/2/2011
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κιμμερίων	75	8/4/2011
2 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κιμμερίων	76	5/4/2011
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Γλαύκης	127	3/2/2011 Νέα τμήματα 17/2/2011 Νέα τμήματα 19/3/2011
2 ^ο Δημόσιο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης	51	23/3/2011
ΣΥΝΟΛΟ	1232	

Πίνακας 1
Θερινά μαθήματα

ΣΧΟΛΕΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
2 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	49
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Μάστανλη	27
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Λυκείου	13
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης	50
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κένταυρου	169
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Μύκης	69
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Σμίνθης	57
2 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κιμμερίων	89
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Γλαύκης	113
ΣΥΝΟΛΟ	642

Πίνακας 2

Όπως προκύπτει από τους παραπάνω πίνακες, ο αριθμός των μαθητών που παρακολούθησε τα μαθήματα σε ορισμένα σχολεία ήταν μεγάλος, σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα προσέγγιζε το συνολικό αριθμό των μαθητών του σχολείου. Από τα παρουσιολόγια που συμπλήρωναν οι εκπαιδευτικοί σε κάθε μάθημα φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των εγγεγραμμένων μαθητών είχε συστηματική φοίτηση. Σε αρκετά σχολεία μάλιστα υπήρξαν αρκετοί μαθητές που δεν απουσίασαν καμία φορά από τα μαθήματα.

Σχολείο	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΓΓΕΓΡΑΜΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΑΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κιμμερίων	75	66
2 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο	76	63

Κιμμερίων		
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Γλαύκης	127	81
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Μύκης	87	17
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Σέλερου	60	57
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Σμίνθης	45	40
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κένταυρου	274	252
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης	175	139
2 ^ο Δημόσιο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης	51	34
2 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	46	40
3 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	65	54
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Λυκείου	12	12
1 ^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής	64	53
Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Μάστανλη	75	65
ΣΥΝΟΛΟ	1239	973

Πίνακας 3: Συστηματικότητα φοίτησης στα χειμερινά μαθήματα

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το **79%** των μαθητών είχαν συστηματική φοίτηση στα χειμερινά μαθήματα. Εντούτοις σε κάποια σχολεία παρατηρήθηκε ασταθής φοίτηση κάποιων παιδιών, που συχνά οφειλόταν σε λόγους που σχετίζονταν με τις αγροτικές δουλειές των οικογενειών τους ή μετακινήσεις τα Σαββατοκύριακα, ιδίως προς το τέλος των μαθημάτων. Η συστηματική εβδομαδιαία παρακολούθηση από την πλευρά μας της φοίτησης των παιδιών (τα παρουσιολόγια αποστέλλονταν ηλεκτρονικά από τους εκπαιδευτικούς μετά από κάθε μάθημα) μας επέτρεψε σε κάποια σχολεία -μέσω επιπλέον συναντήσεων με τους γονείς και με τον συντονιστή του σχολείου- να παρέμβουμε ώστε σταθεροποιήσουμε τη φοίτηση κάποιων μαθητών. Εξαίρεση αποτέλεσε το σχολείο της Μύκης που, παρά τις συναντήσεις με τους γονείς και με τους εκπαιδευτικούς που πραγματοποιήθηκαν,

ήταν το μόνο σχολείο στο οποίο κατά τη χειμερινή περίοδο παρουσιάστηκε μεγάλη διαρροή από τα μαθήματα¹.

Στα θερινά μαθήματα η φοίτηση των μαθητών ήταν εξαιρετικά συστηματική. Από τους 642 εγγεγραμμένους παρακολούθησαν συστηματικά οι 598.

2.2. Επίτευξη των στόχων της παρέμβασης

Ως προς την **επίτευξη των στόχων της παρέμβασης** θα εστιάσουμε στη συνέχεια σε δύο πτυχές αυτής της παρέμβασης που αφορούν τους μαθητές.

Η πρώτη πτυχή σχετίζεται με την ίδια τη φοίτηση στα μαθήματα και με παράγοντες όπως το κίνητρο, η επιθυμία, η συμμετοχή, η αυτοεκτίμηση των μαθητών. Για την αξιολόγηση αυτής της πτυχής αξιοποιήθηκαν οι ποσοτικοί δείκτες που αναφέρονται παραπάνω (βλ. Πίν. 2 με βάση τα παρουσιολόγια παιδιών), καθώς και υλικό από τις καταγραφές των εκπαιδευτικών που σε ένα μέρος τους εστιάζουν στη συμμετοχή των παιδιών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Επίσης αξιοποιήσιμες είναι και οι συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν τον Ιούνιο με τους συντονιστές των σχολείων.

Αρχικά αυτό που προκύπτει τόσο από το ποσοστό της φοίτησης, όσο και από την επιθυμία των παιδιών να παρακολουθήσουν και τα θερινά μαθήματα είναι η ικανοποίηση των μαθητών και **η ενίσχυση του κινήτρου για ενασχόληση με την ελληνική γλώσσα**, κάτι που έχει μακροπρόθεσμα αποτελέσματα σε σχέση με τη σχολική τους επίδοση και φοίτηση.

Ενδείξεις για αυτό το εσωτερικό κίνητρο ενασχόλησης με την ελληνική γλώσσα (που δεν είναι εύκολο να αποτυπωθεί με ποσοτικά στοιχεία) αποτελούν -με βάση τις καταγραφές των εκπαιδευτικών (βλ. έντυπο στο Παράρτημα) αλλά και τις διαπιστώσεις από τις επιτόπιες επισκέψεις των επιστημονικών υπεύθυνων και των επιστημονικών συνεργατών του προγράμματος:

Α) η όρεξη με την οποία εμπλέκονταν στις διαφορετικές δραστηριότητες και το γεγονός ότι ζητούσαν από τους εκπαιδευτικούς να ξαναπάνε ή να μην τελειώσει το μάθημα αν δεν είχαν ολοκληρώσει αυτό που έκαναν. Ο τρόπος με τον οποίο εμπλέκονται στις δραστηριότητες που αναπτύσσονται οδηγεί και σε βελτίωση της επίδοσής τους, όπως προκύπτει από τα αποσπάσματα καταγραφών των εκπαιδευτικών, τα οποία ακολουθούν.

Πιστεύω ότι τους άρεσε, γιατί το κάνανε με μεγάλο ενδιαφέρον και δεν θέλανε να βγουν στο διάλειμμα (Μπ. Μ. Κέντ)

Η καλύτερη στιγμή ήταν όταν τα παιδιά, παρόλο που είχαμε ολοκληρώσει την ώρα, ζήτησαν να παίξουμε ένα παιχνίδι στον πίνακα.

¹ Η κατάσταση αυτή ανατράπηκε κατά τη διάρκεια των θερινών μαθημάτων, όπου η φοίτηση στο συγκεκριμένο σχολείο υπήρξε ιδιαίτερα συστηματική.

Στο παιχνίδι αυτό κάθε παιδί σχημάτιζε μια λέξη και το επόμενο έπρεπε να σχηματίσει μία άλλη, η οποία θα ξεκινούσε από το τελευταίο γράμμα της προηγούμενης (Κ. Κον. Γλ)

Το οπτικοακουστικό υλικό είναι κάτι που συναρπάζει τα παιδιά και τα βοηθά να κατανοήσουν ευκολότερα τα όσα διδάσκονται. (Γκ. Ειρ. Κεντ)

Έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για τα παιχνίδια με τις κάρτες συλλαβισμού και τις καρτέλες ανάγνωσης. Επιζητούσαν συνεχώς την συμμετοχή τους και πολλές φορές συμπλήρωναν και άλλες λέξεις που ήξεραν και άρχιζαν από το ίδιο γράμμα (Δ. Καλ. Σμίν)

Για το παραμύθι τα παιδιά έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και ήθελαν να το διαβάσουν και τα ίδια μόνα τους. Μεγάλο ενδιαφέρον έδειξαν επίσης για το τραγούδι των χρωμάτων και τη δραστηριότητα συμπλήρωσης λέξεων (κάτι σαν listening δηλαδή). Βρήκαν όλες τις λέξεις και τις έγραψαν σωστά και ορθογραφημένα, τις περισσότερες χωρίς να τα διορθώσω ή να τα βοηθήσω εγώ (Αντ. Π. Μύκ)

Στα παιδιά άρεσαν πάρα πολύ οι δραστηριότητες με τη φωτογραφική μηχανή και τους φάνηκαν επίσης πολύ αστείες οι ιστορίες που έφτιαξαν με τις τυχαίες λέξεις. Κάθε φορά μιλούσε και γράφουν με όλο και περισσότερη αυτοπεποίθηση (Σοφ. Κ. 1^ο Ξ)

Η κατάκτηση των γνωστικών αντικειμένων αυτή τη φορά έγινε κυρίως μέσω ηλεκτρονικών πηγών. Οι μαθητές ανέπτυξαν πλήρως το ρόλο του συνεργάτη με το ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό που τους διατέθηκε να χρησιμοποιήσουν. Το σημαντικότερο είναι για μια ακόμη φορά ότι συμμετέχουν όλοι οι μαθητές δίχως να φοβούνται να κάνουν λάθος ή να τους ειρωνευτεί κάποιος συμμαθητής τους (Η. Βλ. Μαστ.)

Ομολογώ πως το ενδιαφέρον των παιδιών ήταν αμείωτο. Τους άρεσε πάρα πολύ η δραστηριότητα και το βασικό είναι ότι το κάθε παιδί ανάλογα με τις δυνατότητές του ανταποκρίθηκε τόσο στον προφορικό όσο και στο γραπτό λόγο (Ρ. Τσ. 3^ο Κομ)

Προσεγγίζουν πολύ καλύτερα την πραγματικότητα μέσα από θέματα που τους αφορούν και που τους δίνει κάποιος τη δυνατότητα να τα εκφράσουν. Ξεχνούν ενδεχομένως την έννοια μάθημα και δραστηριοποιούνται με άμεσο και γρήγορο τρόπο, προσπαθώντας να βρουν λέξεις να εκφραστούν όσο γίνεται καλύτερα. Προσπαθούν να συζητήσουν μεταξύ τους, να τοποθετήσουν τα κατάλληλα άρθρα, να συντάξουν σωστές προτάσεις και να διεκδικήσουν εκ νέου το λόγο σε έναν επόμενο γύρο συζήτησης κι έκφρασης (Η. Βλ. 3^ο Κομ.)

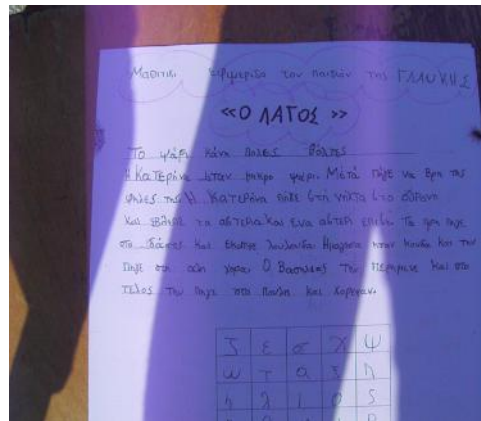
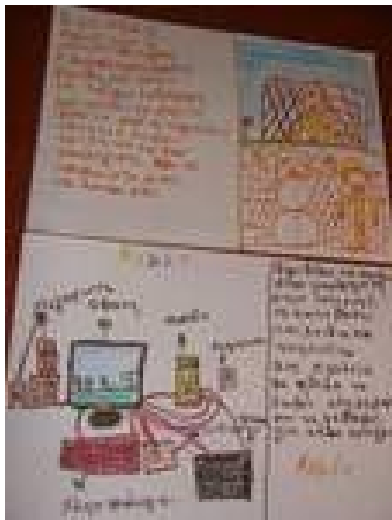
«Σε όλες τις δραστηριότητες οι μαθητές συμμετείχαν με μεγάλο ενθουσιασμό. Δούλεψαν και συνεργάστηκαν με όρεξη. Μαθητές που δε

γνώριζαν καλά ελληνικά , απέκτησαν ρόλους μέσα στην ομάδα και έδειξαν τις ικανότητές τους σε άλλους τομείς. Όλοι οι μαθητές ζήτησαν και πήραν βιβλία για το σπίτι τους». (θερινά 2011)

«Ο ενθουσιασμός των μαθητών σε κάθε τι καινούριο και διαφορετικό ήταν πολύ μεγάλος και στο τέλος σχεδόν κάθε ημέρας σκεφτόμασταν όλοι μαζί και προτείνουμε δραστηριότητες που θα θέλαμε να κάνουμε. Οι ομαδικές δραστηριότητες έδωσαν εξαιρετικά αποτελέσματα, ακόμη και στους πιο 'δύσκολους' μαθητές. Δυστυχώς, ο χρόνος των μαθημάτων ήταν πολύ λίγος...» (θερινά 2011)

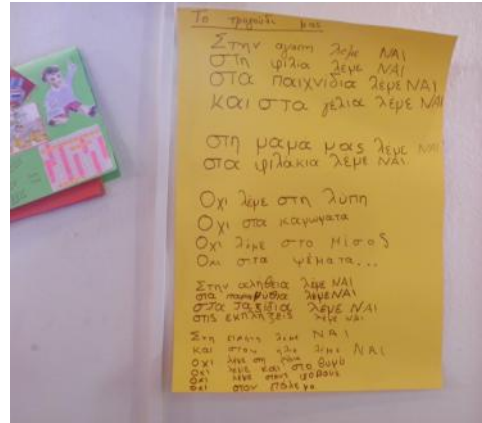
Β) οι ίδιες οι παραγωγές τους, ομαδικές ή ατομικές, που δείχνουν τόσο την ποσότητα όσο και την ποικιλία των κειμενικών ειδών που επεξεργάζονταν συστηματικά.

μ

μμ

μ μ .

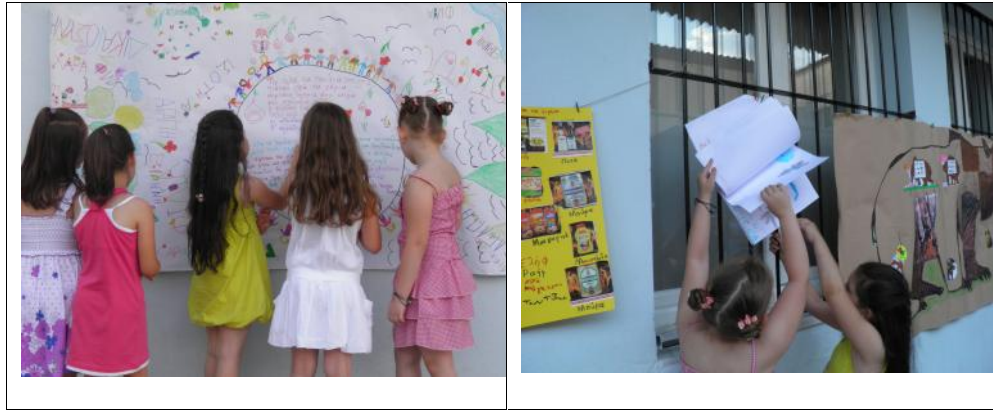

Γ) ο τρόπος και η υπερηφάνεια την οποία ένωσαν για τις εργασίες τους, που επιδίωκαν να τις κοινοποιούν και σε άλλα τμήματα, φαίνεται να ενδυνάμωναν το ενδιαφέρον τους για τα μαθήματα:

Την τρίτη ώρα τα παιδιά μου ζήτησαν να πάμε σε κάποια τάξη να παρουσιάσουν αυτό που φτιάξαν σε χαρτί του μέτρου, αφού πρώτα συζητήσαμε τι θα πουν και πώς θα το παρουσιάσουν. Τους άρεσε πολύ που πήγαμε και παρουσιάσαμε σε άλλη τάξη αυτό που φτιάξαν μόνοι τους. Όπως και με το βιβλίο που κάνανε, το κάνανε με μεγάλο ενδιαφέρον και όρεξη. Η συνεργασία μεταξύ τους ήταν πολύ καλή. (Μπ. Μ. Κένταυρος)

Δ) Επιπλέον, βελτιώθηκε η αυτοεικόνα τους και η αυτοπεποίθησή τους σε σχέση και με τη χρήση της ελληνικής γλώσσας, στοιχείο ιδιαίτερα σημαντικό που έχει ως συνέπεια και την αύξηση της συμμετοχής τους στο σχολείο. Η λειτουργία στις μικρές ομάδες και η απαλλαγή από το άγχος της αξιολόγησης μοιάζει να λειτούργησε θετικά.

Το ενδιαφέρον των παιδιών ήταν ικανοποιητικό. Αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν ότι μαθητές του πρωινού κύκλου (που μέχρι τώρα η συμμετοχή τους είναι σχεδόν ανύπαρκτη) μου διηγήθηκαν το παραμύθι ικανοποιητικά (Β.Θεοδ. 2^ο Κομ)

Ασχολούνται με τις εργασίες τους στο πλαίσιο των εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν με τη λήξη των χειμερινών μαθημάτων.

Η δεύτερη πτυχή σε σχέση με την επίτευξη των στόχων της παρέμβασης αφορά περισσότερο τη **βελτίωση των παιδιών ως προς την κατανόηση και χρήση της ελληνικής γλώσσας** και την επικοινωνιακή τους ικανότητα σε αυτήν. Στο πλαίσιο αυτών των μαθημάτων υπήρξε ιδιαίτερη ενασχόληση με διαφορετικές μορφές κειμένων καθώς και επαφή με εξωσχολικά βιβλία. Οι μαθητές διάβασαν, κατανόησαν και παρήγαγαν ατομικά και συλλογικά κείμενα για θέματα που τους ενδιέφεραν. Η αποτύπωση της βελτίωσής τους προκύπτει :

A) από τις συστηματικές **διμηνιαίες καταγραφές των εκπαιδευτικών** (βλ. έντυπο – Παράρτημα 2) στις οποίες καταγράφουν την πορεία των παιδιών.

Για τον μαθητή Κ. Ι

Παρατηρήθηκε πρόοδος στην παραγωγή νέων γραπτών δραστηριοτήτων και ακόλουθη μείωση των ορθογραφικών λαθών. Τα όποια συντακτικά ή εκφραστικά λάθη που παρατηρούνται είναι απολύτως κατανοητά και προέρχονται κατά κύριο λόγο από τη χρήση τη τουρκικής γλώσσας αλλά και της ελληνικής με μαθητές που δε βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με αυτόν, κάτι που έχει ως συνέπεια να επηρεάζεται και να κάνει ανά διαστήματα παιδαριώδη λάθη που υπό άλλες συνθήκες δε θα έκανε (Η. Βλ. Μαστ)

Για τον μαθητή Σ. Α

Αντιμετωπίζει ελάχιστα προβλήματα σχετικά με την ορθογραφία, τα άρθρα και τη σωστή γραφή. Παρουσιάζει συνεχώς σημάδια βελτίωσης και προσδοκώ ότι μέχρι το τέλος της εκπαιδευτικής χρονιάς θα είναι ακόμη καλύτερος. Δεν αφήνει καμία δραστηριότητα που να μην την αντιμετωπίζει με επιτυχία ή σχετική επιτυχία. Προσπαθεί συνεχώς και δια μέσου αστείων μιας και έχει ανεπτυγμένο το αίσθημα του χιούμορ. (Η. Βλ. Μαστ)

Για τη μαθήτριά Α. Κ

Έχει κάνει βήματα προόδου, έχει περιορίσει τα ορθογραφικά λάθη ενώ έχει βελτιωθεί και ως προς τη σωστή χρήση άρθρων. Γνωρίζει τα γραμματικά φαινόμενα, γράφει με σωστή σύνταξη και τα γραπτά της παρουσιάζουν μια αρκετά καλή εικόνα. Έχει περιθώρια βελτίωσης και δείχνει να θέλει να προσπαθήσει ακόμη περισσότερο. (Η. Βλ. Μαστ)

Για τη μαθήτριά Α. Ν

Μέσα από τις δραστηριότητες στην τάξη είχε την ευκαιρία να παράγει γραπτό λόγο. Μιλάμε βέβαια για μικρές και απλές προτάσεις καθώς και λέξεις. Είναι όμως ένα σημαντικό βήμα για την ίδια που έχει όλη τη διάθεση να πετυχαίνει συνεχώς καινούριους στόχους. (Δ. Κ. Σμ)

και

Β) από τα **ατομικά κείμενα** των παιδιών που συγκεντρώσαμε στην αρχή και στο τέλος των μαθημάτων. Για τη συγκέντρωση αυτών των κειμένων δόθηκαν στους εκπαιδευτικούς συγκεκριμένες οδηγίες που παρατίθενται στο Παράρτημα 3. Τα κείμενα αυτά δείχνουν συνολικά βελτίωση της γλωσσικής ικανότητας των παιδιών γιατί διαφέρουν από τα αρχικά κυρίως ως προς την ποσότητα του γραπτού λόγου, κάτι που θεωρούμε σημαντική ένδειξη για τη σχέση των παιδιών με την ελληνική γλώσσα και την αύξηση της αυτοπεποίθησής τους στο να εκφραστούν σε αυτήν. Παράλληλα, τα τελικά κείμενα διαφοροποιούνται και ως προς το χρησιμοποιούμενο λεξιλόγιο και τις συντακτικές δομές που είναι πιο σύνθετες.

Πιο συγκεκριμένα, σε σχέση με την ποσότητα του γραπτού λόγου από τη συστηματική ανάλυση δείγματος 100 γραπτών από τις αρχικές και τελικές παραγωγές μαθητών με συστηματική φοίτηση στα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας προκύπτει ότι ο μέσος όρος έκτασης των κειμένων ανέρχεται από τις **23,86** λέξεις ανά κείμενο στις **43,41** λέξεις ανά κείμενο, αύξηση την οποία θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντική, δεδομένου ότι πρόκειται για το ίδιο ακριβώς κειμενικό είδος που είχαν να παράγουν και το ίδιο ακριβώς θέμα. Κατά συνέπεια, η αύξηση της ποσότητας λόγου δεν οφείλεται στο ότι το θέμα της τελικής παραγωγής κινητοποίησε περισσότερο τους μαθητές, αλλά στη δυνατότητά τους που κατακτήθηκε σταδιακά μέχρι το τέλος της χρονιάς, να εκφραστούν με μεγαλύτερη άνεση στην ελληνική γλώσσα.

Πέρα από την ποσότητα του κειμένου, στα τελικά κείμενα των μαθητών συναντάμε περισσότερα στοιχεία υποτακτικού λόγου, πιο σύνθετες δηλαδή συντακτικές δομές, μεγαλύτερες προτάσεις, αλλά και πιο εμπλουτισμένο λεξιλόγιο σε σχέση με τα αρχικά. Οι βελτιώσεις στην ορθογραφία των λέξεων δεν είναι τόσο σημαντικές, εντούτοις από τη βιβλιογραφία γνωρίζουμε ότι είναι βασικό η ορθογραφική διόρθωση να έπεται της διαδικασίας αυθόρμητης παραγωγής ώστε να μην αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα σε σχέση με αυτή. Τα παραπάνω ποιοτικά στοιχεία σε

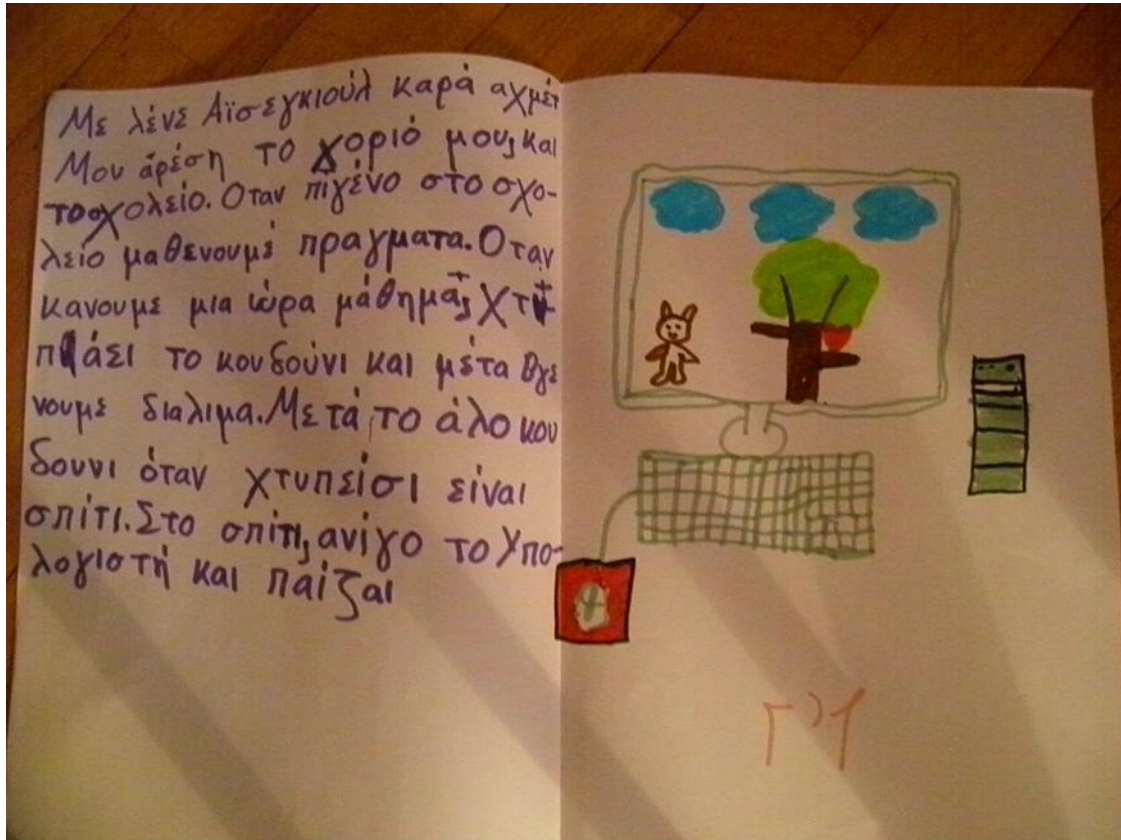
σχέση με τη βελτίωση των παραγωγών αποτυπώνονται στα παραδείγματα που ακολουθούν.

Παράδειγμα 1

Κείμενο Αρχικό

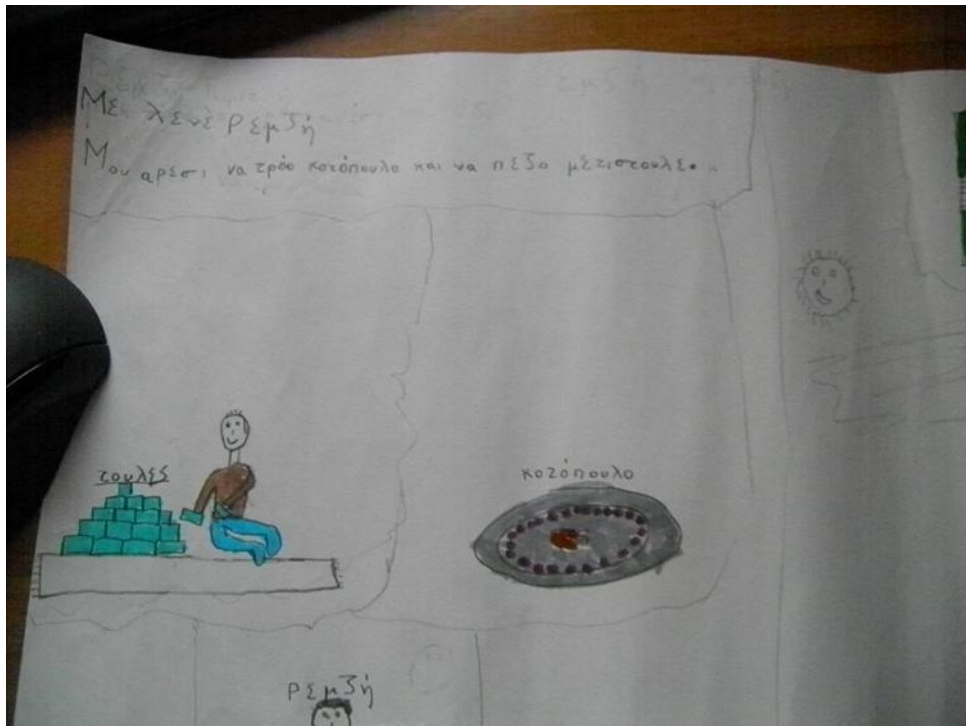

Κείμενο Τελικό

Παράδειγμα 2

Κείμενο αρχικό

Κείμενο τελικό

ΜΕ Λένε ΡΕΜΣΗ

~~Είμ~~ Μένω στο κένταβρο

ΕίμΕ ενιά χρονών

Μου αρέσουν όλα τα σπινκα

Μου αρέσει το λαπαζοη

Μου αρέσει να διαβάσο

Μου αρέσει να πζσο κριφζό

2.3 Επαγγελματική εξέλιξη των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών

Ένας επιπλέον παράπλευρος στόχος της Δράσης 1 ήταν η επαγγελματική εξέλιξη των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών.

Στη Δράση 1 συνεργάστηκαν συνολικά 62 εκπαιδευτικοί από τους οποίους κάποιοι ήταν έμπειροι συνεργάτες του προγράμματος και από προηγούμενες φάσεις του, κάποιοι νέοι εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτικοί των σχολείων στα οποία εξελίχθηκε η Δράση 1, ενώ υπήρξαν και αρκετοί αδιόριστοι εκπαιδευτικοί. Ιδιαίτερα στις μικρές τάξεις (Α΄ Δημοτικού) επιλέξαμε να εργαστούν αδιόριστοι εκπαιδευτικοί από την μειονότητα που μπορούσαν να αξιοποιήσουν, αν υπήρχε ανάγκη, και τη μητρική γλώσσα των παιδιών ως γλώσσα στήριξης.

Οι εκπαιδευτικοί που συνεργάστηκαν στη Δράση 1 παρακολούθησαν όλες τις επιμορφώσεις του Προγράμματος (συνέργεια με τη Δράση της επιμόρφωσης). Συνολικά παρακολούθησαν 5 επιμορφωτικά διήμερα που οργανώθηκαν γύρω από 2 κύκλους επιμόρφωσης με τις εξής θεματικές : *Γραμματισμός/γραμματισμοί στο σχολικό πλαίσιο: θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές και Διευρύνοντας τους χρόνους και τους τρόπους μάθησης*. Στο πλαίσιο αυτών των επιμορφώσεων παρακολούθησαν εισηγήσεις και συμμετείχαν σε βιωματικά εργαστήρια. Παράλληλα, σε μικρότερες ομάδες, συναντήθηκαν και συζήτησαν αρκετές φορές με τις επιστημονικά υπεύθυνες και τους επιστημονικούς συνεργάτες της Δράσης 1 για επιμέρους ζητήματα σχετικά με τους στόχους και τη μεθοδολογία των μαθημάτων. Οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνταν και κατά τις επιτόπιες επισκέψεις στα σχολεία των συνεργατών της Δράσης.

Παράλληλα, οι συνεργαζόμενοι εκπαιδευτικοί συνεργάστηκαν συστηματικά με τις επιστημονικές υπεύθυνες και τους επιστημονικούς συνεργάτες της Δράσης. Πιο συγκεκριμένα, πέρα από τις επιμορφώσεις και τις συναντήσεις στα σχολεία, στο πλαίσιο των οποίων οι επιστημονικές υπεύθυνες και κυρίως οι επιστημονικοί συνεργάτες παρακολουθούσαν μαθήματα και τα συζητούσαν με τους εκπαιδευτικούς, οι εκπαιδευτικοί έστελναν εβδομαδιαίες καταγραφές των μαθημάτων (βλ. έντυπο 1 – Παράρτημα) στους επιστημονικούς συνεργάτες της δράσης, οι οποίοι επικοινωνούσαν συστηματικά τόσο ηλεκτρονικά όσο και τηλεφωνικά μαζί τους στο πλαίσιο μιας διαδικασίας υποστήριξης και ανατροφοδότησης. Για τους νεοδιόριστους ή τους αδιόριστους εκπαιδευτικούς η στήριξη αυτή υπήρξε ακόμη πιο συστηματική.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία αναπτύχθηκε μια κοινότητα πρακτικής με ανταλλαγές ιδεών και συζητήσεις που επέτρεψαν όχι μόνο τη συστηματική παρακολούθηση από την πλευρά μας της ποιότητας της δουλειάς, αλλά και την επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών.

3. Εργαλεία αξιολόγησης

Συνολικά τα εργαλεία αξιολόγησης που χρησιμοποιήθηκαν και αναφέρθηκαν και πιο πάνω είναι:

A) Τα παρουσιολόγια,

B) Τα έντυπα που συμπλήρωναν οι εκπαιδευτικοί (ημερήσιες και διμηνιαίες καταγραφές)²,

Γ) Η συγκέντρωση και επεξεργασία των αρχικών και των τελικών γραπτών των μαθητών.

4. Συμπεράσματα

Συνολικά, πρόκειται για μια Δράση που τα αποτελέσματά της τόσο άμεσα όσο και μακροπρόθεσμα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την επαφή των παιδιών της μειονότητας με την ελληνική γλώσσα, τη διεύρυνση των τρόπων και του χρόνου ενασχόλησης με αυτή, καθώς και τη βελτίωση της ικανότητας χρήσης της, που αναμένεται να έχει ουσιαστικές συνέπειες και στη σχολική εξέλιξη του συγκεκριμένου πληθυσμού. Στις εκδηλώσεις που έγιναν στο τέλος της χρονιάς δεχτήκαμε πολλές ευχαριστίες από γονείς για το θάρρος που αποκτούν τα παιδιά τους στη χρήση της ελληνικής γλώσσας και για το ότι μαθαίνουν πράγματα, όπως έλεγαν.

Οι επιστημονικές υπεύθυνες της Δράσης

Χαρά Δαφέρμου και Μαρία Σφυρόερα

² Όλα τα έντυπα βρίσκονται στο παράρτημα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στο Παράρτημα περιλαμβάνονται:

1. Φόρμα δελτίου εβδομαδιαίας καταγραφής της εξέλιξης των μαθημάτων.
2. Φόρμα δελτίου διμηνιαίας καταγραφής της εξέλιξης κάθε μαθητή.
3. Πρωτόκολλο παραγωγής και καταγραφής προφορικού και γραπτού λόγου κατά την έναρξη των μαθημάτων.
4. Πρωτόκολλο παραγωγής και καταγραφής προφορικού και γραπτού λόγου κατά την ολοκλήρωση των μαθημάτων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών

Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη

Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα

Τηλ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλ.διεύθ.: museduc@ecd.uoa.gr

Μαθήματα για την ενίσχυση της ελληνομάθειας των παιδιών

της μουσουλμανικής μειονότητας

Καταγραφή της πορείας των μαθημάτων 2011

Τμήμα :.....

Εκπαιδευτικός:.....

Ημερομηνία:

Α. Περιγραφή δραστηριότητας /δραστηριοτήτων που αναπτύχθηκαν και βασικές

τους επιδιώξεις: προσπάθεια δημιουργίας κινήτρων (περιγράψτε τι και με ποιον τρόπο το επιδιώξατε), μαθησιακοί στόχοι (χρήση προφορικού λόγου, κατανόηση κειμένου, παραγωγή γραπτού λόγου).

Β. Χρήση Εκπ/κών Υλικών: (σημειώστε τα βιβλία ή άλλα εκπαιδευτικά υλικά που χρησιμοποιήσατε)

Γ. Παρατηρήσεις- επισημάνσεις σχετικά με την πορεία των παιδιών: (ενδιαφέρον, συμμετοχή στις δραστηριότητες, μεταξύ τους συνεργασία, μη αναμενόμενα συμβάντα, καλές ή κακές στιγμές κ.ο.κ.)

Δ. Σχολιασμός - ανατροφοδότηση: (τι πήγε καλά και τι όχι, τι εξέλαβα από τα παιδιά, τι θα πρέπει να προσέξω την επόμενη φορά, κ.ο.κ.)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

**Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών**

**Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα**

Τηλ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλ.διεύθ.: museduc@ecd.uoa.gr

**Μαθήματα για την ενίσχυση της ελληνομάθειας των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας 2011**

Διμηνιαίο Δελτίο Παρακολούθησης της πορείας του μαθητή

Τμήμα:.....

Σχολείο:.....

Εκπαιδευτικός:.....

Όνοματεπώνυμο παιδιού:.....

Χρονικό διάστημα από..... μέχρι

Συχνότητα φοίτησης: παρουσίες – απουσίες (με ημερομηνίες)

Συμμετοχή: βαθμός συμμετοχής, είδος δραστηριοτήτων στις οποίες συμμετέχει περισσότερο, συμμετοχή στην ομάδα, συμμετοχή αυθόρμητη ή μετά από παρακίνηση του εκπαιδευτικού, ανάληψη πρωτοβουλιών, κλπ

Προφορικός λόγος: επίπεδο κατανόησης προφορικού λόγου, επιθυμία επικοινωνίας, συχνότητα παραγωγής προφορικού λόγου, περιγραφή παραγωγής προφορικού λόγου, άνεση- αυτοπεποίθηση ως προς την παραγωγή προφορικού λόγου, ανταπόκριση σε διαφορετικές περιστάσεις επικοινωνίας κλπ.

Παραγωγή γραπτού λόγου: συμμετοχή στην παραγωγή γραπτού λόγου, επίπεδο γραπτού λόγου ως προς το περιεχόμενο, τα επικοινωνιακά στοιχεία, το συντακτικό-νοηματικό μέρος, την ορθογραφία, τη γραμματική.

Δανεισμός βιβλίων: συχνότητα δανεισμού, βιβλία που προτιμά, π.χ. με λίγο κείμενο ή τα εικονογραφημένα ή τα κόμικς κλπ

Καλές στιγμές: Να αναφέρεται δυο τουλάχιστον καλές στιγμές του μαθητή/ της μαθήτριας κατά τη διάρκεια του διμήνου.

Άλλες παρατηρήσεις: (οτιδήποτε άλλο, που δεν το έχετε αναφέρει παραπάνω, νομίζετε ότι μπορεί να συνδέεται με τη μάθηση του συγκεκριμένου παιδιού όπως: συμπεριφορά, σχέσεις με τους άλλους, συνεργασία στην ομάδα κλπ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών

Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα

Τηλ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλ.διεύθ.: museduc@ecd.uoa.gr

Σκέψεις για τη διαδικασία αποτίμησης των παρεμβάσεων στα σχολεία

ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

Α. Η πρώτη συνάντηση με τους μαθητές, ακόμη και στην περίπτωση που έχετε τα παιδιά και στο πρωινό πρόγραμμα, μπορεί να έχει θέμα **‘ελάτε να γνωριστούμε – ή να γνωριστούμε καλύτερα’**. Σε αυτή την προοπτική τους λέτε κάποια πράγματα για σας και τους καλείτε να κάνουν το ίδιο. Την ώρα που μιλούν τσεκάρετε τα παρακάτω σχετικά με τον προφορικό τους λόγο, σε ένα φύλλο καταγραφής που έχετε για το κάθε παιδί (βλ. αντίστοιχο έντυπο):

- διατυπώνει με ευχέρεια αυτά που θέλει να πει στην ελληνική γλώσσα
- καταφέρνει με σχετική δυσκολία να εκφράσει στα ελληνικά αυτό που θέλει να πεί
- μεγάλη δυσκολία στο να εκφράσει στα ελληνικά αυτό που θέλει να πει

Γραμματικά/συντακτικά λάθη: λίγα πολλά πάρα πολλά

Συμμετείχε με προθυμία διστακτικά δεν ήθελε να μιλήσει

Β. Μοιράζετε στους μαθητές από μία κόλλα χαρτί Α3 ή Α4 και τους καλείτε να γράψουν όσα είπαν προφορικά για να παρουσιάσουν τον εαυτό τους, καθώς και τι τους αρέσει να τρώνε και τι τους αρέσει να παίζουν και να ζωγραφίσουν ό,τι σχετικό θέλουν, για να μπορείτε να θυμάστε ό,τι σας είπαν. (Πρόκειται για ένα πρώτο κείμενο με το οποίο θα μπορέσουμε να καταγράψουμε το αρχικό –στο ξεκίνημα των παρεμβάσεων- επίπεδο των παιδιών σε σχέση με την παραγωγή κειμένων). *Ειδικότερα τα μικρά παιδιά της Α΄ και της Β΄ τάξης, που δεν είναι αναμενόμενο να μπορούν να γράψουν κείμενο, θα ενθαρρυνθούν να σημειώσουν όπως μπορούν αυτό που έχουν καταθέσει προφορικά.*

ΤΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΜΟΝΟ ΕΚΤΟΣ ΟΛΟΗΜΕΡΟΥ

Γ. Διερευνητική συζήτηση μέσα στην τάξη σχετικά με το τι γνωρίζουν τα παιδιά για τον Η/Υ (που θα τον έχουν μπροστά τους) και τις λειτουργίες του (σε τι χρησιμεύει; Πού τον χρησιμοποιούμε; Έχουν τα ίδια χρησιμοποιήσει Η/Υ; Για να κάνουν τι;). Από τη συζήτηση αυτή έχουμε τη δυνατότητα να δούμε τόσο την εξοικείωση με τους Η/Υ (δεδομένου ότι θα δουλέψουμε σε κάποιο βαθμό και γύρω από αυτό) όσο και να κάνουμε μια πρώτη αποτίμηση του επιπέδου προφορικού λόγου των παιδιών, την οποία περιγράφουμε με δυο λόγια στο ίδιο χαρτί που καταγράψαμε τα σχετικά με τη δραστηριότητα Α. Σε αυτή την καταγραφή από πάνω θα λέει: *΄ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ Η/Υ). Στη συνέχεια θα του ζητήσετε να ζωγραφίσουν έναν υπολογιστή και να γράψουν ό,τι θα ήθελαν να κάνουν με αυτόν στο πλαίσιο των μαθημάτων.*

Όλες τις παραγωγές των παιδιών και τις δικές σας καταγραφές τις συγκεντρώνετε και μας τις παραδίδετε.

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Συγκεντρώνετε τις γραπτές παραγωγές των παιδιών και επιλέγετε για το φάκελό τους αυτές που κατά τη γνώμη σας αποκαλύπτουν την εξέλιξη που σημειώνουν. Τοποθετείτε στο φάκελο δύο τουλάχιστον παραγωγές για κάθε μήνα. Στο πίσω μέρος σημειώνετε την ημερομηνία και ό,τι άλλο κρίνετε σημαντικό.

Συμπληρώνετε μετά από κάθε μάθημα το ημερήσιο δελτίο καταγραφής.

Κάθε δίμηνο συμπληρώνετε το δελτίο καταγραφής της μαθησιακής πορείας του μαθητή, ένα δελτίο δηλαδή για κάθε παιδί. Στις καταγραφές να εμπριέχονται καλές και δύσκολες στιγμές των παιδιών και σκέψεις πάνω σε αυτές.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

**Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών**

**Εκπαίδευση των παιδιών
της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη
Ιπποκράτους 35, 10680 Αθήνα**

Τηλ: 210-3688508, 3688536, 3688513

Φαξ: 210-3688506

Ηλ.διεύθ.: museduc@ecd.uoa.gr

Σκέψεις για τη διαδικασία αποτίμησης των παρεμβάσεων στα σχολεία

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Α. Μπορείτε να βάλετε τα παιδιά με παιγνιώδη τρόπο σε μια διαδικασία αυτοπαρουσίασης λέγοντάς τους για παράδειγμα ότι μιλάνε μπροστά σε μία κάμερα υποθετική ή δίνουν μια συνέντευξη. Για να ξεκινήσουν τους λέτε κάποια πράγματα για σας και τους καλείτε να κάνουν το ίδιο. Την ώρα που μιλούν τσεκάρετε τα παρακάτω σχετικά με τον προφορικό τους λόγο, σε ένα φύλλο καταγραφής που έχετε για το κάθε παιδί (βλ. αντίστοιχο έντυπο):

- διατυπώνει με ευχέρεια αυτά που θέλει να πει στην ελληνική γλώσσα
- καταφέρνει με σχετική δυσκολία να εκφράσει στα ελληνικά αυτό που θέλει να πεί
- μεγάλη δυσκολία στο να εκφράσει στα ελληνικά αυτό που θέλει να πει

Γραμματικά/συντακτικά λάθη: λίγα πολλά πάρα πολλά

Συμμετείχε με προθυμία διστακτικά δεν ήθελε να μιλήσει

Β. Μοιράζετε στους μαθητές από μία κόλλα χαρτί Α3 ή Α4 και τους καλείτε να γράψουν όσα είπαν προφορικά για να παρουσιάσουν τον εαυτό τους, καθώς και τι τους αρέσει να τρώνε και τι τους αρέσει να παίζουν και να ζωγραφίσουν ό,τι σχετικό θέλουν, για να μπορείτε να θυμάστε ό,τι σας είπαν. (Πρόκειται για ένα κείμενο με το οποίο θα μπορέσουμε να καταγράψουμε την εξέλιξη των παιδιοών σε σχέση με την παραγωγή κειμένων). Όπως και την προηγούμενη φορά, τα μικρά παιδιά της Α' και της Β' τάξης, αν δεν μπορούν να γράψουν κείμενο, θα ενθαρρυνθούν να σημειώσουν όπως μπορούν αυτό που έχουν καταθέσει προφορικά.

ΤΟ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΜΟΝΟ ΕΚΤΟΣ ΟΛΟΗΜΕΡΟΥ

Γ. Διερευνητική συζήτηση μέσα στην τάξη σχετικά με το τι γνωρίζουν για τα παιδιά για τον Η/Υ (που θα τον έχουν μπροστά τους) και τις λειτουργίες του (σε τι χρησιμεύει; Πού τον χρησιμοποιούμε; Έχουν τα ίδια χρησιμοποιήσει Η/Υ; Για να κάνουν τι;). Από τη συζήτηση αυτή έχουμε τη δυνατότητα να δούμε τόσο την εξοικείωση με τους Η/Υ (δεδομένου ότι θα δουλέψουμε σε κάποιο βαθμό και γύρω από αυτό) όσο και να κάνουμε μια πρώτη αποτίμηση του επιπέδου προφορικού λόγου των παιδιών, την οποία περιγράφουμε με δυο λόγια στο ίδιο χαρτί που καταγράψαμε τα σχετικά με τη δραστηριότητα Α. Σε αυτή την καταγραφή από πάνω θα λέει: 'ΣΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ Η/Υ). Στη συνέχεια θα του ζητήσετε να ζωγραφίσουν έναν υπολογιστή και να γράψουν ό,τι θα ήθελαν να κάνουν με αυτόν στο πλαίσιο των μαθημάτων.